

TECVİD

3) ﴿ ر ﴾ harfi sakin, ﴿ ر ﴾ dan önceki harf de sakin, daha önceki harfin harekesi esre olursa *ince* okunur. ﴿ سَحْرٌ ، ذَكَرٌ ، بَصِيرٌ ﴾

4) ﴿ ر ﴾ harfi sakin, ﴿ ر ﴾ dan önceki harf ise, Lin harfinden ﴿ ی ﴾ olursa *ince* okunur. ﴿ خَيْرٌ ، سَيْرٌ ﴾

III- ﴿ ر ﴾ Harfi'nin Hem Kalın, Hem de İnce Okunabildiği Yerler:

1) ﴿ ر ﴾ harfi sakin olur, ﴿ ر ﴾ dan sonra da İsti'la harflerinden birisi esreli olarak bulunursa, ﴿ ر ﴾ hem *kalın*, hem *ince* okunabilir. ﴿ كُلُّ فِرْقٍ ﴾

2) ﴿ ر ﴾ harfi sakin, ﴿ ر ﴾ dan önceki İsti'la harflerinden birisi de sakin, daha önceki harfin harekesi de esre olursa hem *kalın*, hem de *ince* okunabilir. ﴿ عَيْنَ الْقَطْرِ ، أَدْخُلُوا مِصْرَ ﴾

3) ﴿ ر ﴾ hem *kalın* hem de *ince* okunabilir. ﴿ إِذَا كُنَّا ، إِذَا يَسْرٌ . فَاسْرٍ ﴾

LAFZATULLAH'IN OKUNUŞU

1) Lafzatullah, kendi başına okunduğunda **kalın** okunur. ﴿ اَللّٰهُ ﴾

2) Lafzatullah'tan önceki harfin harekesi üstün veya ötre olursa, Lafzatullah **kalın** okunur. ﴿ بَانَ اللّٰهُ ، رَسُوْلُ اللّٰهِ ﴾

3) Lafzatullah'tan önceki harfin harekesi esre olursa, Lafzatullah **ince** okunur. ﴿ بِسْمِ اللّٰهِ ، لِوَجْهِ اللّٰهِ ﴾

ZAMİR'İN OKUNUŞU

I- Zamir'in Uzatıldığı Yerler:

1) Zamirden önceki harfin harekesi *üstün*, *esre* veya *ötre* olursa, bu harekeler *şeddeli* de olsa Zamir uzatılarak okunur.

﴿ لَهُ اَلَهُو ، بِهِ اِبْهَى ، حِتَامُهُ اِحْتَامُهُو ، اِنَّهُ اِنَّهُو ، رَبُّهُ اَرِبُهُو ، كَلِمَهُ اَكَلِهِ ﴾

II- Zamir'in Uzatılmadığı Yerler:

1) Zamirden önceki harfin harekesi *sükun* (cezm) olursa, Zamir uzatılmaz. ﴿ عَلَيْهِ ، مِنْهُ ﴾

2) Zamirden önce *Harf-i Med*'den birisi bulunursa yine uzatılmaz.

3) Zamirden sonra *sakin* (cezimli yada *şeddeli*) bir harf gelirse Zamir uzatılmaz. ﴿ اَرْسَلْنَاهُ ، فِيْهِ ، قَتَلُوْهُ ﴾

4) Kelimenin sonundaki "he" zamir değil de kelimenin asıl harflerinden birisi ise bu "he" uzatılmaz. ﴿ لَهُ الْمَلِكُ ، فَيَعِدُّ بِهِ اللّٰهُ ﴾

4) Kelimenin sonundaki "he" zamir değil de kelimenin asıl harflerinden birisi ise bu "he" uzatılmaz. ﴿ تَفَقَّهُ ، فَوَاكِهِ ، لَمْ يَنْتَهُ ﴾

Hazırlayan: Yusuf Doğan

Tecvid Öğrenmenin Gayesi: Allah kelamı olan Kur'an-ı Kerim'i hatasız, güzel bir şekilde okumaktır.

Tecvid Öğrenmenin Hükümü: Kur'an okurken harfler, harekeler ve uzatmalarda hata yapmayacak kadar **tecvid** öğrenmek, her müslüman kadın ve erkeğe **farz-ı ayndır**.

A) UZATMA İLE İLGİLİ TECVİD KURALLARI

Harf-i Medd: "Uzatma harfi" demektir. Üç tanedir:

1) ﴿ ا ﴾ : **Elif** harekesiz olur, bir önceki harf üstünlü olursa, ﴿ ا ﴾ *Harf-i Medd* olur. ﴿ نُوْحِيْهَا ﴾

2) ﴿ و ﴾ : **Vav** harekesiz olur, bir önceki harf ötreli olursa, ﴿ و ﴾ *Harf-i Medd* olur. ﴿ نُوْحِيْهَا ﴾

3) ﴿ ی ﴾ : **Ye** harekesiz olur, bir önceki harf esreli olursa, ﴿ ی ﴾ *Harf-i Medd* olur. ﴿ نُوْحِيْهَا ﴾

Sebeb-i Medd: "Bir eliften fazla uzatmaya sebep olan med" demektir. İki tanedir:

1) **Hemze:** "Harekeli elif"e denir: ﴿ اِذَا كُنَّا ﴾

2) **Sükun:** *Cezimli* (ُ) yada *şeddeli* (ّ) harf"e denir: ﴿ رَبِّ اجْعَلْنِيْ مُّقِيْمَ الصَّلٰوةِ ﴾

Sükun da ikiye ayrılır:

A) Sükun-i Lazım (Sabit Sükun): Durulduğunda da geçildiğinde de var olan sükuna denir.

B) Sükun-i Arz (Geçici Sükun): Durulduğunda olan, geçildiğinde kaybolan sükuna denir.

MEDD-İ TABİİ: Harf-i Med'den birisi olur, Sebeb-i Med'den hiçbir şey olmazsa *Medd-i Tabii* olur.

Bir elif miktarı uzatmak vacibtir.

﴿ وَالَّذِيْنَ جَاؤُوْا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُوْلُوْنَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِيْنَ سَبَقُوْنَا بِالْإِيْمَانِ ﴾

MEDD-İ MUTTASIL: Harf-i Med'den birisi olur, sonra Sebeb-i Med'den hemze olur, ikisi de bir kelimedede bulunursa *Medd-i Muttasil* olur.

Dört elif miktarı uzatmak vacibtir. ﴿ مَنْ جَاءَ بِالْهُدٰى ، اَنْ تَبُوْا بِهِمْ ، وَجِيْءَ يَوْمَئِذٍ ﴾

MEDD-İ MUNFASIL: Harf-i Med'den birisi olur, sonra Sebeb-i Med'den hemze olur, ikisi ayrı ayrı kelimelerde bulunursa *Medd-i Munfasil* olur.

Dört elif miktarı uzatmak caizdir. ﴿ وَمَا اَنْزَلَ ، قَالُوْا اَمْنًا ، الَّذِيْ اَسْرٰى ﴾

MEDD-İ LAZIM: Harf-i Med'den birisi olur, sonra Sebeb-i Med'den Sükun-i Lazım olursa *Medd-i Lazım* olur.

Dört elif miktarı uzatmak vacibtir. ﴿ قَالَ اَتْحٰجُوْنِيْ ، اَلنَّ ، اَلْم ، يَس ﴾

MEDD-İ ARIZ: Harf-i Med'den birisi olur, sonra Sebeb-i Med'den Sükun-i Arız olursa *Medd-i Arız* olur.

﴿ هُمْ فِيْهَا خَالِدُوْنَ ، مَالِكِ يَوْمِ الدِّيْنِ ، اِنَّكَ اَنْتَ الْوَهَّابُ ﴾

Harf-i Lin: ﴿ و ی ﴾ harfleri sakin, bunlardan önceki harfin harekesi üstün olursa ﴿ و ی ﴾

harfleri *Harf-i Lin* olurlar.

MEDD-İ LİN: Harf-i Linden sonra, Sebeb-i Med'den Sükun olursa *Medd-i Lin* olur.

﴿ وَلَا نُوْمٌ ، وَالصِّيْفُ ﴾

B) OKUMA (TELAFFUZ) İLE İLGİLİ TECVİD KURALLARI

Tenvin ve Sakin Nun

Tenvin: “Nunlamak” demektir. İki üstün, iki esre ve iki ötreye denir ﴿ ُنُّ ُنُّ ُنُّ ﴾

Sakin Nun: “Cezimli Nun” a denir. ﴿ عَنَّهُ ، لَنْ ﴾

﴿ ا ب ت ث ج ح خ د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ع غ ف ق ك ل م ن و ه ی ﴾

İHFA: “Gizlemek” demektir. Tenvin veya Sakin Nun’dan sonra, İhfa harfleri olan şu

﴿ ت ث ج د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ف ق ك ﴾ onbeş harften birisi gelirse **İhfa** olur.

﴿ فَسَنُ شَهَدَ ، سَلَامٌ قَوْلًا ، مِنْ فَضْلٍ فَذُوقُوا ﴾

İZHAR: “Açmak” demektir. Tenvin veya Sakin Nun’dan sonra, İzhar harfleri olan şu

﴿ ا ح خ ع غ ه ﴾ altı harften birisi gelirse **İzhar** olur.

﴿ يَنْعِقُ ، مِنْ خَيْرٍ ، كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ ﴾

İKLAB: “Dönüştürmek” demektir. Tenvin veya Sakin Nun’dan sonra, İklab harfi olan ﴿ ب ﴾

harfi gelirse **İklab** olur. ﴿ مِنْ بَعْدِ ا مِمْبَعْدِ ، اَلِيْمٌ بِمَا ا اَلِيْمٌ بِمَا ﴾

İDGAM MAA'L-GUNNE (Gunneli İdgam): Tenvin veya Sakin Nun’dan sonra, İdgam

Maal-Gunne harfleri olan şu ﴿ م ن و ی ﴾ dört harften birisi gelirse **İdgam Maa'l-Gunne** olur.

İdgam: İki harfi, şeddeli bir harf halinde okumaktır.

Gunne: Genizden gelen gizli sese denir.

﴿ وَمَنْ يَعْمَلْ ا وَمِعْمَلْ ، سُوءًا يُجْزَ بِهِ ا سُوءًا يُجْزَ بِهِ ﴾

Şu dört kelime İdgam Maa'l-Gunne değil, **İzhar** olur: ﴿ اَلدُّنْيَا ، بُنْيَانٌ ، صِنْوَانٌ ، قِنْوَانٌ ﴾

İDGAM BILA GUNNE (Gunnersiz İdgam): Tenvin veya Sakin Nun’dan sonra, İdgam

Bila Gunne harfleri olan şu ﴿ ر ل ﴾ iki harften birisi gelirse **İdgam Bila Gunne** olur.

﴿ مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ ا مِرَّبٍ رَحِيمٍ ، فَمَنْ لَمْ يَجِدْ ا فَمَلَّمْ يَجِدْ ، كُلُّ لَمَّا ا كُلُّ لَمَّا ﴾

SAKİN MİM: Sakin Mim’in üç hali vardır:

1) Sakin Mim, ﴿ م ﴾ e uğrarsa, **İdgam Misleyn Maa'l-Gunne** olur, ﴿ عَلَيْهِمْ مُؤَصَّدَةٌ ا عَلَيْهِمْ مُؤَصَّدَةٌ ﴾

2) Sakin Mim, ﴿ ب ﴾ ye uğrarsa, **Dudak İhfa'sı** olur, ﴿ تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ ﴾

3) Sakin Mim, ﴿ م ﴾ ve ﴿ ب ﴾ den başka bir harfe uğrarsa, **İzhar** olur. ﴿ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ﴾

İDGAM MİSLEYN: Şeddeli harfler ile; birincisi sakın, ikincisi harekeli aynı iki harf peşpeşe geldiğinde **İdgam Misleyn** olur.

﴿ اِنَّهُ الْحَقُّ ، اِذْ ذَهَبَ اِذْ ذَهَبَ ﴾

İDGAM MUTEKANİSEYN: Mahracleri bir sıfatları ayrı olan harfler; birincisi sakın, ikincisi harekeli olarak peşpeşe geldiğinde **İdgam Mutekaniseyn** olur.

Bu harfler üç guruptur: a- ﴿ ت د ط ﴾ b- ﴿ ث ذ ظ ﴾ c- ﴿ ب م ﴾

a- ﴿ اِرْكَبْ مَعَنَا ا اِرْكَبْ مَعَنَا ﴾ b- ﴿ اِذْ ظَلَمُوا ا اِظْلَمُوا ﴾ c- ﴿ عَبْدٌ ثَمَّ ا عَبْتُمْ ﴾

İDGAM MUTEKARİBEYN: Mahracleri ve sıfatları birbirine yakın olan harfler; birincisi sakın, ikincisi harekeli olarak peşpeşe geldiğinde **İdgam Mutekaribeyn** olur.

Bu harfler iki guruptur: a- ﴿ ر ل ﴾

b- ﴿ ق ك ﴾

a- ﴿ قُلْ رَبِّ ا قُرْبَبْ ﴾ b- ﴿ اَلَمْ نَخْلُقْكُمْ ا اَلَمْ نَخْلُقْكُمْ ﴾

KALKALE: Kalkale harfleri olan şu ﴿ ب ج د ط ق ﴾ beş harf **sakin** olarak geldiklerinde **Kalkale** olur. ﴿ اِقْرَأْ ، لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ﴾

HUKMU'R-RA / ﴿ ر ﴾ HARFİ'NİN HÜKMÜ: ﴿ ر ﴾ Harfi'nin üç hali vardır:

I- ﴿ ر ﴾ Harfi'nin Kalın Okunduğu Yerler:

1) ﴿ ر ﴾ harfinin harekesi üstün veya ötre ise **kalın** okunur. ﴿ اَرَأَيْتَ ، نَارٌ ، مُحَرَّرًا ﴾

2) ﴿ ر ﴾ harfi sakın, ﴿ ر ﴾ dan önceki harfin harekesi üstün veya ötre olursa **kalın** okunur.

﴿ وَالْمُرْوَّةَ ، فَرْقَانًا ، اُنْظُرْ ، وَاَنْحَرْ ﴾

3) ﴿ ر ﴾ harfi ve ﴿ ر ﴾ harfinden önceki harf sakın, daha önceki harfin harekesi üstün veya ötre olursa **kalın** okunur.

﴿ وَالْفَجْرُ ، اَلْقُبُورُ ، وَالْعَصْرُ ، اَلْفُجَارُ ، لَفِي خَسْرٍ ﴾

4) ﴿ ر ﴾ harfi sakın, ﴿ ر ﴾ dan önceki harfin harekesi arzi esre olursa **kalın** okunur.

﴿ اِرْجِعِي ، لِمَنْ اَرْتَضِي ، اِنْ اَرْتَبْتُمْ ﴾

5) ﴿ ر ﴾ harfi sakın, ﴿ ر ﴾ dan önceki harfin harekesi esre olur, ﴿ ر ﴾ dan sonra İsti'la harfleri olan şu ﴿ خ ص ض ط ظ غ ق ﴾ yedi harften birisi gelirse **kalın** okunur.

﴿ لِبَالْمُرْصَادِ ، فِي قَرْطَاسٍ ، فَرْقَةٍ ﴾

II- ﴿ ر ﴾ Harfi'nin İnce Okunduğu Yerler:

1) ﴿ ر ﴾ harfinin harekesi esre olduğu zaman **ince** okunur. ﴿ صَدْرِي ، وَاِنْ يُرِدْكَ بِخَيْرٍ ﴾

2) ﴿ ر ﴾ harfi sakın, ﴿ ر ﴾ dan önceki harfin harekesi esre olursa **ince** okunur.

﴿ وَاَسْتَغْفِرُ هُ ، فِي مَرْيَةٍ مِنْهُ ﴾